

موضوع تدریس: روش‌های پرتونگاری اختصاصی کد درس ۱۸۵۲۶۳۳

مدت تدریس: ۳۴ ساعت (۱۷ جلسه ۲ ساعته) **گروه هدف:** دانشجویان رادیولوژی، مقطع کارشناسی ناپیوسته

پیش‌نیاز: بیماری‌شناسی

مسئولین دوره: دکتر علی فیضی

محل اجرا: دانشکده پیراپزشکی مشهد

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

شرح درس:

در این درس دانشجویان با موارد کاربرد و عدم استفاده از آزمون‌ها، آماده‌سازی بیمار، به‌کارگیری و آماده‌سازی و مواد کنتراست‌زا، وسایل موردنیاز برای هر آزمون، وضعیت‌های مختلف رادیوگرافی و نکات مراقبتی قبل و بعد از انجام هر آزمون اختصاصی آشنا می‌گردد.

هدف کلی:

آشنایی با روش‌های پرتونگاری اختصاصی

اهداف اختصاصی

در پایان این دوره انتظار می‌رود دانشجو مهارت‌های ذیل را کسب نماید:

- آشنایی با کاربرد و اصول انجام تکنیک‌های تصویربرداری تخصصی
- اصول آماده‌سازی بیمار برای آزمون‌های پرتونگاری تخصصی مختلف
- اصول استفاده از ماده کنتراست‌زا
- آشنایی با ابزارها و وسایل لازم و توانمندی در انتخاب شکل و کاربرد کاتتر، گاید دوایر، سوزن‌ها و متعلقات آن‌ها
- آشنایی ابزارهای تزریق خودکار ماده حاجب، انژکتورهای مکانیکی

فهرست محتوا و ترتیب ارائه درس

هفته	تاریخ	عناوین	مجری
۱		تعریف اقدامات تخصصی و اقدامات مدرن و پیشرفته تشخیصی و دخالتی، مشخصات بخش و فضای	دکتر فیضی

	فیزیکی لازم برای انجام اتاق اقدامات تخصصی، الزامات تیوب اشعه ایکس، الزامات ژنراتور اشعه ایکس - ابزارهای ماینورینگ قلبی، وسایل اورژانس و بعضی تجهیزات اندازه گیری خاص		
دکتر فیضی	آشنایی با ابزارها و وسایل جانبی: انتخاب شکل و کاربرد کاتتر، گاید دواير، سوزن‌ها و متعلقات آن‌ها، ابزارهای تزریق خودکار ماده حاجب، اجزاء اصلی انژکتورهای مکانیکی، ابزار گرم کننده، انژکتورهای دارای دو سرنگ، سرعت تزریق، عملکرد انژکتور، مکانیسم فشار زیاد	۲	
دکتر فیضی	ست‌ها و سینی‌های اقدام تخصصی، باز کردن ست استریل، اضافه کردن وسایل استریل به محیط استریل، پوشیدن گان، پوشیدن دستکش استریل	۳	
دکتر فیضی	آشنایی با اصول آماده‌سازی بیمار برای آزمون‌های پرتونگاری تخصصی با مواد کنتراست‌زا، ابزار و لوازم آنژیوگرافی، برقراری راه دسترسی به رگ، تکنیک‌های پونکچر شریانی، راه دسترسی شریان فمورال، راه دسترسی اگزیلاری و براکیال	۴	
دکتر فیضی	آشنایی با اصول برقراری راه دسترسی به رگ، تکنیک‌های پونکچر شریانی، راه دسترسی شریان فمورال، راه دسترسی اگزیلاری و براکیال	۵	
دکتر فیضی	موارد کاربرد و ممنوعیت آزمایش، روش‌های آماده‌سازی و تجویز ماده کنتراست‌زا به‌صورت تزریقی، تسلط کامل به تکنیک راه دسترسی و وضعیت‌های مورد استفاده جهت پرتونگاری‌های تخصصی و وسایل مورد نیاز جهت انجام آنژیوگرافی عروق مغز، ملاحظات آناتومی عروق مغز	۶	
دکتر فیضی	موارد کاربرد و ممنوعیت آزمایش، روش‌های آماده‌سازی و تجویز ماده کنتراست‌زا به‌صورت تزریقی، تسلط کامل به تکنیک راه دسترسی و وضعیت‌های مورد استفاده جهت پرتونگاری‌های تخصصی و وسایل مورد نیاز جهت انجام آنورتوگرافی (رتروگراد)، آنورتوگرافی توراسیک، آنورتوگرافی شکمی	۷	
دکتر فیضی	کاربرد و ممنوعیت آزمایش، روش‌های آماده‌سازی و تجویز ماده کنتراست‌زا به‌صورت تزریقی، تسلط کامل به تکنیک راه دسترسی و وضعیت‌های مورد استفاده جهت پرتونگاری‌های تخصصی و وسایل مورد نیاز جهت انجام آنژیوگرافی انتخابی احشای شکمی، آنژیوگرافی تنه سلیاک، آنژیوگرافی شریان کبدی، آنژیوگرافی مزانتريک فوقانی، آنژیوگرافی مزانتريک تحتانی، آنژیوگرافی شریان کلیوی	۸	
دکتر فیضی	کاربرد و ممنوعیت آزمایش، روش‌های آماده‌سازی و تجویز ماده کنتراست‌زا به‌صورت تزریقی، تسلط کامل به تکنیک راه دسترسی و وضعیت‌های مورد استفاده جهت پرتونگاری‌های تخصصی و وسایل مورد نیاز جهت انجام آنژیوگرافی قلب و عروق کرونر	۹	
دکتر فیضی	کاربرد و ممنوعیت آزمایش، روش‌های آماده‌سازی و تجویز ماده کنتراست‌زا به‌صورت تزریقی، تسلط کامل به تکنیک راه دسترسی و وضعیت‌های مورد استفاده جهت پرتونگاری‌های تخصصی و وسایل مورد نیاز جهت انجام آرتریوگرافی فمورال و آنژیوگرافی اندام تحتانی، آنژیوگرافی اندام فوقانی	۱۰	

۱۱	کاربرد و ممنوعیت آزمایش، روش‌های آماده‌سازی و تجویز ماده کنتراست‌زا به‌صورت تزریقی، تسلط کامل به تکنیک راه دسترسی و وضعیت‌های مورد استفاده جهت پرتونگاری‌های تخصصی و وسایل مورد نیاز جهت انجام ونوگرافی، تکنیک‌های پونکچر وریدی، راه دسترسی ورید فمورال، راه دسترسی اندام فوقانی، راه دسترسی جوگولار	دکتر فیضی
۱۲	کاربرد و ممنوعیت آزمایش، روش‌های آماده‌سازی و تجویز ماده کنتراست‌زا به‌صورت تزریقی، تسلط کامل به تکنیک راه دسترسی و وضعیت‌های مورد استفاده جهت پرتونگاری تخصصی و وسایل مورد نیاز جهت انجام ونوگرافی اندام تحتانی، ونوگرافی مرکزی، ورید اجوف تحتانی، ورید اجوف فوقانی	دکتر فیضی
۱۳	اندیکاسیون و ممنوعیت‌های میلوگرافی، روش‌های آماده‌سازی بیمار و تجویز ماده کنتراست‌زا، تسلط کامل به روش انجام میلوگرافی و پوزیشن دادن به بیمار جهت پرتونگاری‌های تخصصی و انجام میلوگرافی، روش پونکچر لومبار، روش پونکچر سیستم، روش پونکچر هیپاتوس ساکروم برای میلوگرافی اپی‌دورال- معرفی سی‌تی-میلوگرافی و MR میلوگرافی	دکتر فیضی
۱۴	کاربرد و ممنوعیت آزمایش، روش‌های آماده‌سازی، وضعیت‌های مورد استفاده جهت پرتونگاری‌های تخصصی جهت انجام ماموگرافی، نماهای اصلی ماموگرافی، ماموگرافی با بزرگنمایی	دکتر فیضی
۱۵	موارد کاربرد شایع و موارد منع کاربرد، روش‌های آماده‌سازی و تجویز ماده کنتراست‌زا، تسلط کامل به روش آزمایش (تکنیک) و وضعیت‌های مورد استفاده جهت پرتونگاری‌های تخصصی و وسایل مورد نیاز جهت انجام هیستروسالپینگوگرافی، توصیه‌های بعد از آزمایش	دکتر فیضی
۱۶	موارد کاربرد شایع و موارد منع کاربرد، روش‌های آماده‌سازی و تجویز ماده کنتراست‌زا، تسلط کامل به روش آزمایش (تکنیک) و وضعیت‌های مورد استفاده جهت پرتونگاری‌های تخصصی و وسایل مورد نیاز جهت انجام داکریوسیستوگرافی (رادیوگرافی از مجاری و غده اشکی)، عوارض و مراقبت بعدی	دکتر فیضی
۱۷	موارد کاربرد شایع و موارد منع کاربرد، روش‌های آماده‌سازی و تجویز ماده کنتراست‌زا، تسلط کامل به روش آزمایش (تکنیک) و وضعیت‌های مورد استفاده جهت پرتونگاری‌های تخصصی و وسایل مورد نیاز جهت انجام سیالوگرافی از غده پاروتید و غده ساب مندیبولار، مراقبت بعدی، معرفی MR-سیالوگرافی	دکتر فیضی

روش تدریس

روش غالب کلاس ها به‌صورت سخنرانی بوده و از بحث گروهی و سمینار نیز استفاده خواهد شد
متد های آموزشی و استراتژیهای ارتقاء کیفیت در نظر گرفته شده در آموزش دوره:

۱. سخنرانی با پاور پوینت ۲. سوالات کلاسی Student centered ۳. Under supervision Problem Solving

۴. تحقیق و ارائه انفرادی و گروهی. ۵. Brain storming

سیستم ارزشیابی دانشجوی:

امتحان کتبی، میان ترم، سمینار، حضور فعال در کلاس

منابع مطالعه

۱. William Cody, Fundamental Approaches to Radiologic Specal Procedures: A Handbook of Methods, and Techniques, ۲۰۰۷, Lavoisier
۲. Aut Snopek, Fundamentals of Special Radiologic Procedures, ۵ TH Edition, Lavoisier

تهیه و تنظیم: دکتر علی فیضی – استادیار دانشگاه علوم پزشکی مشهد

آدرس تماس: دانشکده پیراپزشکی

پست الکترونیکی: feyzila@mums.ac.ir